

APUNT HISTORIC SOBRE EL CAMPANAR

El campanar de l'església de sant Vicent Màrtir, fins que li se donà major elevació en l'any 1.911, fou una torre quadrangular, amb espitlleres, terrassa i merlets. La bella silueta d'aquesta torre es pot apreciar en el gravat d'un mapa de la Séquia Réial del segle XVIII.

La seua antiguitat és anterior al temple, reedificat en el segle XVI, com ho demostra la diferent alineació de les seues respectives façanes. Encara que el seu destí és religiós, per allotjar les campanes del cult cristià, va tenir en altres temps altra funció important, com és la de torre-guaita per a previndre a la població de possibles incursions. Potser per aquest motiu, i durant varis segles, va estar baix l'administració de l'autoritat civil, la qual va venir utilitzant-la, després, per a altres serveis, com rellotge públic, toc d'alarma, etc. Tenia cura de la seua conservació i a més a més pagava les despeses de reparació de les campanes.

La primera notícia escrita d'aquesta torre, data de 1.591. Amb motiu de les festes patronals: " el rector Joume Roger, benaf la campana maior, de les tres que ya en lo campanar, servint per padrins, el magnífic Nicolau Climent, baile de la Universitat de Guadaquar y Angelasa Nalla y de Girona, viuda ".

L'any 1.756 ja hi havia rellotge mecànic: Segons el " Llibre del Consell de la Vila " : " por hallarse descompuesto el reloj público de la torre, se nombra a fray Josep Carbonell para su reparación ".

El 17 de juliol de 1.854, els addictes al pronunciament d'O'Donell, al que els historiadors qualifiquen " revolución tragicómica ", s'alçaren en armes en Guadassuar, i " subieron a la torre a voltear las campanas, a cuyo tiempo se presentó el ex alcalde Francisco Barberà (el cual aún se considera-

ba en el ejercicio de sus funciones) mandando fuesen arrestados, lo cual no quisieron obedecer a su autoridad, pues manifestaba con este hecho ser un enemigo del alzamiento ".

Per a donar a l'església un campanar digne " que no desmerezca con los que poseen los pueblos vecinos ", els guadassuarencs, en un esforç comú, acorden l'any 1.911, elevar l'antiga torre, desde l'altura de les campanes. L'empresa durà onze mesos, i es realitzà baix la direcció del " maestro de obras ", Joaquim Oliver i Boils.

Es desmontaren les campanes i demoliren els murs que les contenien, constituint-se un nou cos, amb arcs bote-rells calats, al qual es va superposar cantellut per consoles i es va rematar amb cupulí cobert de teuleria.

El 4 de gener es posà la primera pedra de les obres, segons acta del secretari de l'Ajuntament José Perales Badillo. El 5 de setembre s'instal·là el penell, regal del " rector vellet " jubilat, Eduardo Alberich Verdejo, el cost del qual fou de 125 pessetes.

La inauguració es celebrà el 3 de desembre, acte al que es sumà el veïnat amb gales de gran festa, i al que assistí el ple de l'Ajuntament presidit per l'alcalde Angel Alonso Ramos, rector regent Miguel Roig, vicari doctor Juan José Calabuig i banda de música. En l'església es cantà un " Te Deum " en acció de gràcies i a continuació, el rector, desde el peu de la torre, benefici les obres.

El mestre obrer de vila, Joaquim Oliver, desbordat de satisfacció pel feliç aconseguint de tan colossal obra, feu ascendir al cim de la torre, a la seua filla Pura Oliver i Ruiz, de 4 anys d'edat. La xiqueta fou pujada per l'escala de caragol i estrets escalons de l'última escaleta metàl·lica, a muscles de l'obrer de vila Salvador Casanova Vila.

En el xicotet andami que hi havia montat en la cúpula,

l'agafà el pare, el qual va fer que la seua filla s'abraçara al penell, agafada a la custòdia, i, soltant-la uns instants, saludà i aplaudí als seus conveïns que, desde el peu de la torre, victorejaven la temerària proesa.

Culminà la festa amb el jubilós volteig de les campanes, sons de la marxa reial i esclafits de la traca. Les mosses de Guadassuar, presses del fervor del poble, i entre rialles i vítols, crebrantàren, llançant amb força al sòl, els cànTERS que havien portat a la festa i que durant la realització de les obres havien utilitzat per al transport d'aigua.

AGUSTÍ ROIG,
Cronista Oficial

© del text: Agustí Roig i Barrios,
Cronista Oficial de la Vila
de Guadassuar.

© de la traducció del castellà al
valencià: Alvar Jornet i Ribera,
campaner i batxiller.

Font: Article publicat en el Programa de fira i festes de Guadassuar de l'any 1.978, fet a partir de documents escrits i de la crònica de Pura Oliver i Ruiz.